

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

§ 132

Kalevantien yleissuunnitelma

TRE:5606/10.03.02/2025

Valmistelija / lisätiedot:
Vandell Ari

Valmistelijan yhteystiedot

Liikenneinsinööri Katja Seimelä, puh. 040 149 3684, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Lisätietoja päätöksestä

Hallintosihteeri Jonna Koivumäki, puh. 040 124 1626, etunimi.
sukunimi@tampere.fi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä: Nurminen Mikko, Johtaja

Päätösehdotus

Kalevantien yleissuunnitelmavaihtoehto A+B (2+1, jossa koko suunnittelujaksolla pohjoislaidalla eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä sekä lännen suuntaan kaksi ajokaistaa) hyväksytään jatkosuunnittelun lähtökohdaksi.

Kokouskäsitely

Elina Karppinen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana.

Perustelut

Suunnittelun lähtökohdat

Kalevantien yleissuunnitelmassa on tarkasteltu Kalevantietä välillä Sorinsilta–Yliopistonkatu, Sorinsiltaa kokonaisuudessaan sekä Vuolteenkatua välillä Sorin aukio–Rautatienkatu. Yleissuunnitelma on laadittu osana Asemakorttelien asemakaavojen Asemakeskus (AKA 8640) ja Pohjoiskansi (AKA 8975) liikennesuunnittelua. Asemakaavoituksen tavoitteena on mm. mahdollistaa uusi kävely-yhteys rautatieasemalta Nokia-areenalle. Yleissuunnitelman avulla määriteltiin asemakaavassa pohjoiseen laajentuvan katualueen tilantarve sekä varmistettiin uuden suojatien toteutusmahdollisuudet.

Sorinahteen ylikulkusillan eli Sorinsillan rakenteellinen kunto edellyttää sillan uusimista. Sillan korkeusasemaa on siltaa uusittaessa nostettava radan tilavaatimuksien takia 0,50–1,00 metriä. Yleissuunnitelma on laadittu ja yhteensovitettu Pohjoiskannen sekä Sorinahteen ylikulkusillan suunnittelun kanssa siten, että Pohjoiskansi on mahdollista toteuttaa joko ennen tai jälkeen Sorinahteen ylikulkusillan uusimisen.

Kalevantie kuuluu kaikkien kulkumuotojen pääverkkoihin ja lisäksi katuun kohdistuu useita yleiskaavan määräyksiä.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Alue kuuluu kävelykeskustana kehitettävään hitaan liikkumisen alueeseen, esteettömyyden erikoistasoon ja kaupunkivihreän kehittämisalueeseen. Kalevantiellä on tärkeä jalankulun reitti ja kävelyn pääreitti.
- Kalevantiellä on pyöräliikenteen alueellinen pääreitti.
- Kalevantiellä on joukkoliikenteen laatukäytävä. Tampereelle on suunnitteilla superbussiliikennettä ja molemmat superbussilinjat tulevat kulkemaan Kalevantien kautta.
- Kalevantie on merkittävä keskustan sisääntuloväylä idän tulosuunnasta, kaupunkirakenteen kannalta merkittävä liikenteen kokoojakatu ja osa keskustan autokehää.

Kalevantie ei ole merkittävä pelastusliikenteen reitti suunnitelman toteutuessa.

Tavoitteet

Yleissuunnitelman keskeisenä tavoitteena on parantaa kestävien kulkumuotojen (jalankulku, pyöräliikenne ja joukkoliikenne) olosuhteita mahdollistaen samalla moottoriajoneuvoliikenteen sujuvuus ja toimivuus.

Suunnitelman muita tavoitteita ovat:

- Parantaa linja-autopysäkkejä ja niiden ympäristöä vastaamaan joukkoliikenteen laatukäytävän, kasvavien nousijamäärien sekä mahdollisen superbussiliikenteen vaatimuksia. Järjestää pysäkeille laadukkaat odotustilat ja ohjata pyöräliikenne pysäkin odotustilan takaa.
- Parantaa jalankulun olosuhteita ja esteettömyyttä erottelemalla pyöräliikenne jalankulusta. Varmistaa, että jalkakäytävät liittyvät saumattomasti ympäröivään maankäyttöön. Vähentää Kalevantien estevaikutusta varsinkin suunnitellun Pohjoiskannen ja Eteläkannen välillä.
- Parantaa pyöräliikenteen olosuhteita ja sujuvuutta erottelemalla pyöräliikenne jalankulusta. Mahdollistaa pyöräliikenteen pääreittitasoinen väylä Kalevantielle. Varmistaa pyöräteiden sujuva ja saumaton liittyminen ympäröivään pyöräliikenneverkkoon.
- Varmistaa suunnittelualueella sijaitsevan arvokkaan puuston säilyttäminen sekä pyrkiä lisäämään katuvihreää. Erityisen arvokkaita puita sijaitsee Kalevantien etelälaidalla välillä Kanslerinrinne-Yliopistonkatu.

Yleissuunnitelmavaihtoehdot

Suunnitelmasta laadittiin kaksi vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa A (1+1) on yksi suoraan ajettava kaista molempiin ajosuuntiin ja vaihtoehdossa B (2+1) kaksi suoraan ajettavaa kaistaa lännen suuntaan ja yksi idän suuntaan.

Molemmissa vaihtoehdoissa:

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

- Pohjoiskannen ja Eteläkannen väliin toteutetaan uusi suojatie. Sorinsillan eteläreunan jalkakäytävää levennetään vastaamaan Nokia-areenan tapahtumien purkautumisen tuottamaa jalankulkijamäärää.
- Kalevantien suuntaiseen pyöräliikenteen alueelliseen pääreittiin tehdään muutoksia ja kehitystoimenpiteitä. Pääreitti siirretään Sorinsillan pohjoisreunalle ja puolenvaihdos Kalevantien pohjoisreunalta eteläreunalle tapahtuu Kanslerinrinteen liittymässä. Kaksisuuntainen pyörätie erotellaan jalkakäytävästä kiviraidalla ja ajoradasta pohjoispuolella kivityllä erotusalueella ja eteläpuolella viherkaistalla.
- Bussipysäkkien palvelutasoa parannetaan merkittävästi. Pysäkkien odotusalueet erotellaan jalankulun ja pyöräilyn väylistä minkä lisäksi pysäkkien uusi sijoittelu ja muoto mahdollistavat superbussien pysähtymisen pysäkeille. Jalankulun ja pyöräilyn väylien kehittäminen parantaa pysäkkien saavutettavuutta.
- Idän suunnan toinen suoraan ajettava kaista poistuu Kanslerinrinteen ja Yliopistonkadun välistä, ja Sumeliuksenkadun liittymä muuttuu yksisuuntaiseksi pohjoiseen. Sorinkadun ja Rautatienkadun liittymissä säilytetään nykyiset kaistajärjestelyt sekä Kanslerinrinteelle ja Yliopistonkadulle erilliset kääntymiskaistat.

Vaihtoehtojen keskeisimmät erot ovat:

Vaihtoehto A (1+1)

- Lännen suunnan toinen suoraan ajettava kaista poistuu Yliopistonkadun ja uuden suojatien välistä. Tila mahdollistaa pohjoislaidalla jalankulun ja pyöräliikenteen laadukkaat järjestelyt, kuten uudelle suojatielle odotustilan pyörätien ja ajoradan väliin.
- Kanslerinrinteen liittymästä itään on eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä molemmilla puolilla Kalevantietä.
- Pohjoispuolen pysäkki toteutetaan ajoratapysäkkinä, jonka jälkeen kaista jatkuu Sumeliuksenkadulle kääntyvänä kaistana.

Vaihtoehto B (2+1)

- Lännen suuntaan säilytetään kaksi suoraan ajettavaa kaistaa.
- Kanslerinrinteen liittymästä itään on eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä vain eteläpuolella ja nykyisenkaltainen yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä Kalevantien pohjoispuolella.
- Pohjoispuolen pysäkki toteutetaan pysäkkilevennyksenä.

Vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten arviointi

Jalankulku

Molemmissa vaihtoehtoissa jalankulun olosuhteet paranevat merkittävästi. Jalankulun erottelu pyöräliikenteestä parantaa

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

esteettömyyttä ja koettua turvallisuutta, jalkakäytävien mitoitus on riittävä ja tavoitteena ollut uusi suojatie Sorinsillalla on mahdollista toteuttaa. Vaihtoehdossa A suojateiden odotusalueet sekä jalankulun reitit ovat vaihtoehtoa B selkeämmät ja tilaltaan riittävämmät.

Pyöräliikenne

Molemmissa vaihtoehdoissa pyöräliikenteen olosuhteet paranevat merkittävästi. Pääreitien siirto Sorinsillan pohjoislaidalle parantaa reitin loogisuutta ja käytettävyyttä myös Areenan tapahtumien aikaan. Pyöräliikenteen erottelu jalankulusta ja pysäkkien odotusalueista parantaa pyöräilyn sujuvuutta ja koettua turvallisuutta. Vaihtoehdossa A voidaan toteuttaa pyöräliikenteen reiteille suunnitteluohjeen mukaiset ratkaisut, kuten toteuttaa myös Kalevantien pohjoislaidalla Sumeliuksenkadun ja Yliopistonkadun välissä käyttäjämäärien perusteella tarvittava eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä. Lisäksi voidaan tarjota pääreitien puolenvaihtokohdassa kääntymiskaista Sorinsillalta Kanslerinrinteen liittymään saapuville.

Joukkoliikenne

Molemmissa vaihtoehdoissa pysäkkien Yliopisto A ja Yliopisto C palvelutaso paranee merkittävästi, kun pysäkeille toteutetaan jalankulun ja pyöräilyn reiteistä erotellut, esteettömyyden vaatimukset täyttävät odotusalueet ja pysäkkikatokset. Pysäkkien sijoittelu ja muoto mahdollistaa superbussiliikenteen pysähtymiset. Pysäkkejä ympäröivien jalkakäytävien sekä pyöräteiden kehittäminen parantaa pysäkkien saavutettavuutta.

Pohjoislaidan pysäkki toteutetaan vaihtoehdossa A ajoratapysäkkinä, jonka jälkeen kaista jatkuu Sumeliuksenkadulle kääntymiskaistana. Ratkaisu sujuvoittaa linja-autoliikennettä, kun Yliopistonkadun liittymässä idän suunnasta bussien kanssa samaa kaistaa käyttävät vain Sumeliuksenkadulle ajavat.

Autoliikenne

Vaikutuksia autoliikenteeseen on tarkasteltu toimivuustarkasteluilla nykytilan (2023) ja vuoden 2040 ennusteen iltahuipputunnin liikennemäärillä. Kalevantien ja Vuolteenkadun liikennemäärät ovat suunnittelualueella nykyisin noin 8 000–10 000 ajon./vrk. ja ennustetilanteessa 11 500–13 500 ajon./vrk. eli liikennemäärä kasvaa noin 50 %.

Molemmissa vaihtoehdoissa toinen nykyisistä Kanslerinrinteen liittymän läpi idän suuntaan suoraan ajettavista kaistoista muuttuu vain oikealle kääntymiskaistaksi. Kalevantien ja Kanslerinrinteen liittymässä on rajallinen jonotuskapasiteetti liittymän länsihaarella. Jono ylittää Rautatienkadun liittymän asti, häiriten sen toimintaa molemmissa vaihtoehdoissa sekä nyky- että ennustetilanteessa.

Vaihtoehdossa A poistetaan toinen lännen suunnan ajokaistoista Yliopistonkadun liittymän ja Sorinsillan uuden suojatien väliltä, jolloin

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

jonotuskapasiteetti vähenee. Vaihtoehdossa B kaistajärjestelyt lännen suunnassa säilyvät nykyisellään, joten jonotuskapasiteetti pysyy ennallaan.

Liittymien palvelutaso Kalevantien suunnassa on molemmissa vaihtoehdoissa sekä nyky- että ennustetilanteessa välillä A–D eli pääsuunnassa odotusaika liittymissä on alle 40 sekuntia. Poikkeuksena molemmissa vaihtoehdoissa Rautatienkadun liittymässä ennustetilanteen palvelutaso on lännen suuntaan luokassa E (odotusaika 40–60 s), kun Hatanpään valtatie liittymä on huomioitu ja luokassa C ilman Hatanpään valtatie liittymän vaikutusta. Toimivuustarkasteluiden tulokset ovat tiiviin kaupunkikeskustan katuverkon valoliittymille varsin positiivisia ja puoltavat kummankin vaihtoehdon hyväksyttävyyttä nykytilanteen liikennemäärillä. Myös ennustevuoden 2040 liikennemäärillä tarkastellun liikenneverkon ratkaisut ovat hyväksyttäviä ja vaihtoehtojen erot pieniä, sillä varsinaiset ongelmat ovat tarkastelualueen ulkopuolella Hatanpään valtatie liittymän välityskapasiteetissa.

Toimivuustarkastelut puoltavat sitä, että lännen suunnan nykyisistä kahdesta ajokaistasta toinen on vaihtoehdon A mukaisesti vähennettävissä Yliopistonkadun ja Sorinsillan uuden suojatie välisellä osuudella ilman merkittävää vaikutusta liikenteen palvelutasoihin.

Pelastusliikenne ja huoltoliikenne

Pohjoiskannan huolto- ja pelastusliikenteelle on molemmissa vaihtoehdoissa esitetty uusi liittymä Kalevantielle. Liittymä sijaitsee Sorinsillalla uuden suojatie läheisyydessä. Vaihtoehdoilla ei ole merkittävää eroa huolto- tai pelastusliikenteen toimivuuteen. Hälytysajoneuvojen kulku turvataan liikennevalo-etuuksilla. Pelastustoimen näkemyksen mukaan myös vaihtoehto A, jossa lännen suuntaan on vain yksi ajokaista, riittää turvaamaan pelastusliikenteen edellytykset. Myöskään poliisin toiminnan kannalta vaihtoehdoilla ei ole merkittävää eroa.

Katuympäristö

Suunnittelualueen nykytilan mukainen arvokas puusto pystytään säilyttämään molemmissa vaihtoehdoissa. Vaihtoehdossa B kadun leventämisen ja tukimuurirakenteen siirtämisen myötä pohjoislaidalta joudutaan poistamaan muutamia puita. Molemmat vaihtoehdot mahdollistavat katuvihreän lisäämisen alueelle.

Kunnallistekniikka

Yleissuunnitelmassa on tarkasteltu kunnallistekniikan siirtotarpeita alustavasti. Molemmissa vaihtoehdoissa osa alueen kaukolämpöputkista ja yksi kaukolämpökaivo vaativat siirtoja ja myös hulevesiputkistoa joudutaan siirtämään.

Kustannukset

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Vaihtoehtojen kustannuksien ero ei ole merkittävä. Vaihtoehdon A rakentamiskustannukset ovat arviolta 1,54 miljoonaa euroa. Koko hankkeen kustannukset riskivaraus huomioiden ovat noin 2,03 miljoonaa euroa. Vaihtoehdon B rakentamiskustannukset ovat arviolta 1,59 miljoonaa euroa. Koko hankkeen kustannukset riskivaraus huomioiden ovat noin 2,10 miljoonaa euroa.

Kustannukset eivät sisällä Sorinahteen ylikulkusillan rakenteita.

Yhdistelmävaihtoehto A+B (2+1)

Vaihtoehtoverailun perusteella suositeltu suunnitelmavaihtoehto on vaihtoehto A, joka parantaa jalankulun ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen olosuhteita merkittävästi paremmin kuin vaihtoehto B, mutta ei merkittävästi muuta autoliikenteen sujuvuutta nykytilanteesta.

Yhdyskuntalautakunnassa käydyissä keskusteluissa on pidetty tärkeänä säilyttää Sorinsillalla lännen suunnassa kaksi ajokaistaa sekä mahdollistaa pohjoisreunaan eroteltu pyörätie ja jalkakäytävä myös Sumeliuksenkadun ja Yliopistonkadun välisellä osuudella. Nämä tavoitteet on mahdollista toteuttaa yhdistämällä vaihtoehdot A ja B. Yhdistelmävaihtoehdossa A+B on vaihtoehdon A (1+1) mukaiset ratkaisut Sumeliuksenkadun itäpuolella ja vaihtoehdon B (2+1) mukaiset ratkaisut Sumeliuksenkadun länsipuolella.

Vaihtoehdossa A+B on idän suuntaan yksi ja lännen suuntaan kaksi ajokaistaa koko suunnittelujaksolla. Rautatienkadun ja Sumeliuksenkadun liittymässä oikeanpuoleisella kaistalla on sekä ajo suoraan että kääntyminen oikealle. Kanslerinrinteelle ja Yliopistonkadulle on erilliset kääntymiskaistat.

Eteläpuolen pysäkillä Yliopisto C on pysäkkilevennys ja pohjoispuolen pysäkki Yliopisto A on ajoratapysäkki. Bussipysäkit mahdollistavat superbussien pysähtymisen. Kummallekin pysäkillä toteutetaan jalankulusta ja pyöräilyä eroteltu odotusalue. Pysäkit varustetaan katoksilla, ja katosten molemmin puolin sijoitetaan kaiteet odotustilan ja pyörätien väliin.

Sorinsillalle toteutetaan uusi suojatieylitys Pohjoiskannen ja Eteläkannen väliin. Sorinsillalla etelälaidan pyörätie poistetaan ja jalkakäytävää levennetään 4,25 metriä leveäksi. Pohjoislaidalle toteutetaan kaksisuuntainen pyörätie ja siitä eroteltu jalkakäytävä Rautatienkadulta Yliopistonkadulle asti. Pyöräliikenteen alueellinen pääreitti vaihtaa puolta Kanslerinrinteen liittymässä ja eroteltu väylä jatkuu eteläpuolella Yliopistonkadun liittymään asti. Pyöräteiden leveydet ovat 2,75–3 m ja jalkakäytävän leveys on pohjoislaidalla vähintään 2,5 m ja etelälaidalla 1,7–2,25 m.

Jatkosuunnittelu

Yleissuunnitelman jälkeen käynnistetään katusuunnittelu, johon sisällytetään myös osuus Yliopistonkatu–Sairaalankatu. Yliopistonkadun ja Sairaalankadun välisestä osuudesta laaditaan yleissuunnitelma ennen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

katusuunnittelua. Osuuden suunnittelu samanaikaisesti nyt tarkastellun osuuden jatkosuunnittelun kanssa mahdollistaa yhtenäisen katuratkaisun lähivuosina saneerattavien Kalevantien sillan ja Sorinsillan väliselle osuudelle. Jatkosuunnittelussa tarkennetaan myös mm. kadun ratkaisuja Sorinahteen sillan rakennussuunnitelman kanssa yhteensopivaksi erityisesti sillan itäpäässä, Sorinsillan uuden suojatien järjestelyjä, jalankulun ja pyöräliikenteen järjestelyjä Kanslerinrinteen ja Sumeliuksenkadun välissä, Sumeliuksenkadun järjestelyitä ja pysäkkien mitoitus superbussilinjastosuunnittelun edetessä sekä varmistetaan merkittävien puiden säilyttämismahdollisuudet.

Toimivalta: Hallintosäännön 22 §:n 1 momentin mukaan yhdyskuntalautakunnan tehtävänä on järjestää kaupunkirakenteen kehittämistä kokonaisuutena, kaupunkisuunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa koskevat palvelut sekä viranomaispalvelut. Lautakunnan tehtävänä on vastata kestävästä kaupunkikehityksestä ja ympäristöpolitiikan linjausten ja sitoumusten koordinaatiosta, toimeenpanosta, hankkeistamisesta ja seurannasta sekä rakennusjärjestyksen hyväksymistä koskevista valmistelutehtävistä. Lautakunnalle kuuluu liikenteen hallinta lukuun ottamatta ympäristö- ja rakennusjaostolle sekä Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnalle kuuluvia tehtäviä. Lautakunnalle kuuluu tulvariskien ja hulevesien hallinta sekä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ja hulevesijärjestelmän vaikutusalueen määrittäminen.

Tiedoksi

Eveliina Könttä, Petri Keivaara, Anna Levonmaa, Satu-Anneli Marjeta, Juha Kortteus, Timo Seimelä, Jukka Rantala, Mikko Siitonen

Liitteet

- 1 Liite Yla 26.5.2026 Kalevantien yleissuunnitelma, suunnitelmaraportti
- 2 Liite Yla 26.5.2026 Raportin liite 1 Asemapiirustus, Kalevantie, VE A (1+1)
- 3 Liite Yla 26.5.2026 Raportin liite 2 Asemapiirustus, Kalevantie, VE B (2+1)
- 4 Liite Yla 26.5.2026 Raportin liite 3 Toimivuustarkasteluraportti
- 5 Liite Yla 26.5.2026 Raportin liite 4 Asemapiirustus, Kalevantie, VE A+B (2+1)

Nähtävilläolo ja tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirja asetetaan nähtäväksi 29.5.2026 kaupungin internetsivuilla www.tampere.fi

Päätös on lähetetty sähköpostilla 29.5.2026

Tampere
29.05.2026

Jonna Koivumäki
Hallintosihteeri

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä. Varmennetiedot tarkastettavissa kaupungin kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§132

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

-vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)

-virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)

-etuosto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)